

[Johs. E. Larsen.]

ningen er der tegn til, at forholdene på dette område i nogen måde skulle kunne trække sig i lave af sig selv, og jeg vil tro, at branchernes folk på frivillig basis kan finde frem til en løsning af spørgsmålet.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at tilsige mit partis medvirken til lovforslagets fremme.

**Johannes Jensen:** Det er rigtigt, som den højtærede handelsminister nævnte, at flere lovforslag om lukketidene har været til behandling i løbet af de sidste år.

Det foreliggende forslag blev fremsat i folketinget d. 28. oktober, og det gik ud på at gøre loven permanent. Lovforslaget har gennemgået en grundig behandling, det ser man af betænkningen, idet der har været afholdt ikke mindre end 28 udvalgs-møder og 2 samråd med ministeren. Man har modtaget et utal af deputationer og mange såvel mundtlige som skriftlige henvendelser.

Man kan vel nok sige, at det, diskussionen i særlig grad har drejet sig om ved dette lovforslag, er, om der skal være lørdagslukning kl. 14 eller kl. 16, og her står jo to parter overfor hinanden: handelsfolk og medhjælpere på den ene side, og på den anden hele den store forbrugermasse.

Jeg skal ikke trætte det høje ting med at oplæse, hvilke institutioner der har været repræsenteret i lukkelovsudvalget af 1947, men jeg finder, at det er ret mærkeligt, at lovforslagets bestemmelser er foreslået alene set ud fra handelens og medhjælpernes synspunkt. Jeg må indrømme, at efterhånden som tiden er gået — og det sker jo ofte, at en vane bliver stadfæstet —, har flere og flere affundet sig med kl. 14-lukningen om lørdagen. Jeg vil gerne i denne forbindelse minde om, at jeg adskillige gange i de senere år, da Knud Kristensen var medlem af rigsdagen, har hørt ham udtale en vis betænkelse ved, at organisationerne har fået så stor en indflydelse på lovgivningsarbejdet, som tilfældet er, og jeg må sige, at ingen har stærkere end netop den højtærede handelsminister understreget dette faktum, idet han har fremsat lovforslaget ud fra organisationernes synsvinkel. Selvfølgelig kan man udmærket godt forstå, at handelens folk vil have det så behageligt som muligt — det vil vi vel allesammen indenfor den næring, vi sidder i —, og også medhjælperne er jo interesseret i at få en så kort arbejdstid som muligt. Det skal jeg komme ind på lidt senere.

Det er ret iøjnefaldende, at såvel arbejds-

givere som medhjælpere har det samme syn på denne sag. Jeg forstår den trang, handelens folk har til at få så megen frihed som muligt, men de har jo dog løst næringsbevis, hvorved de har fået ret til butikshandel og til at sælge varer med fortjeneste til forbrugerne, og det kunne jo få vide konsekvenser, hvis alle andre gik ind for samme tankegang.

Ligesom det var tilfældet i lukkelovskommissionen af 1938, har hovedproblemet for lukkelovsudvalget af 1947 været weekendspørgsmålet. Under forhandlingerne herom har der i udvalget vist sig at være et stort flertal for at forlade den ved lov nr. 300 af 1. juni 1944 indførte midlertidige lørdagslukning kl. 14 og gennemføre en længere åbningstid for butikkerne om lørdagen. Landbrugets repræsentanter i udvalget har således fremhævet, at en varig lovfæstelse af weekendlukning for butikker kl. 14 om lørdagen vil berede landbruget store vanskeligheder, idet landbrugets medhjælpere, når de ser medhjælperne i byerne og — på endnu nærmere hold — medhjælperne i stationsbyerne holde fri lørdag eftermiddag, vil stille krav om at få den samme frihed, og det vil som almindelig regel være umuligt at give landbrugets medhjælpere samme frihed, idet den udvej at henvise landbrugeren og hans ægtefælle til selv at passe bedriften fra lørdag middag til mandag morgen er urimelig og ikke praktisk gennemførlig. Der vil da herigennem skabes et stærkt incitament for landbrugets medhjælpere til yderligere at søge ind til byerne. Det må også tages i betragtning, at en varig weekendlukning for butikkerne kl. 14 vil medføre en afkortning af arbejdsugen i byerhvervene, og da man må forudsætte, at ugelønnen forbliver den samme, vil en sådan afkortning betyde en fordyrelse af de forbrugsartikler og produktionsmidler, som landbruget skal købe, og herigennem vil landbrugets konkurrenceevne overfor udlandet yderligere svækkes. Det kan ikke nytte overfor disse vanskeligheder at henvise til den udvej at gennemføre en mekanisering af landbruget, idet en sådan ikke alene vil kunne afbøde de nævnte vanskeligheder, da dansk landbrug med den produktionsform og ejendomsstørrelse, det har, med fordel kun kan mekaniseres i mindre omfang. Det danske statssamfund med den forholdsvis store befolkning på et lille areal kan ikke tillade sig en udvikling som den, der vil blive følgen af en varig weekendlukning af butikkerne kl. 14, idet de foreliggende økonomiske muligheder da ikke vil kunne udnyttes fuldtud.